

Utlåtande Rotel III (Dnr 2017/001964)

Jobbtorg och nyföretagande

Motion (2017:74) av Johan Fälldin (C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren anför följande.

Ärendet

Johan Fälldin (C) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att Arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att dels frigöra delar av jobbtorgsverksamheten för fristående aktörer för att förbättra stadens arbetsmarknadspolitiska åtaganden, dels att utreda hur jobbtorgen kan kompletteras i syfte att stimulera nyföretagande som en väg in på arbetsmarknaden.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Arbetsmarknadsnämnden samt stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm.

Stadsledningskontoret konstaterar att delar av verksamheterna på jobbtorg, såsom arbetsträning, kortare yrkeskurser och stöd kring eget företagande redan idag bedrivs av fristående aktörer. Jobbtorgens nuvarande uppgifter innebär bedömning och utredning enligt socialtjänstlagen, vilket medför begränsningar av möjligheterna till konkurrensutsättning. Stadsledningskontoret ser vidare att många av dagens jobbtorgsaspiranter är allt längre från arbetsmarknaden och att eget företagandet inte alltid är ett reellt alternativ, varför eget

företagande inte heller bör ses som en generell arbetslöshetsåtgärd. Med det föreslår Stadsledningskontoret att motionen anses besvarad.

Arbetsmarknadsnämnden konstaterar att målgruppen för jobbtorgen förändrats från en relativt bred grupp arbetslösa försörjningsstödstagare till en mindre grupp med mer komplex problematik. Detta är grupper som kräver mer stöd och högre grad av kontinuitet för att kunna gå till ett arbete, ett arbete som förenklas av att alla professioner och insatser finns samlade inom ramen för jobbtorgen.

Farsta stadsdelsnämnd anser att jobbtorgens uppdrag helt och fullt ska fokusera på arbetslösa med försörjningsstöd. Nämnden anför att de bestämt avråder från ”avyttring” av jobbtorgen men att insatser kring eget företagande bör finnas med i batteriet av åtgärder och därtill kan utvecklas ytterligare.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd menar att när det gäller frågan om driftsform för jobbtorgen är det en fråga som ligger utanför nämndens ansvarsområde och som nämnden inte tar ställning till. Motionen lämnas utan eget ställningstagande

Norrmalms stadsdelsnämnd konstaterar att förslaget sannolikt skulle påverka den samverkan som jobbtorgen idag karaktäriseras av, inte minst kring försörjningsstödstagare med komplex problematik samt att bedömningen inom socialtjänsten skulle försvåras. Nämnden hänvisar också till redan pågående arbete inom kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm samt en inlämnad ansökan till Europeiska socialfonden där nyanlända som en del av sfi kan utveckla idéer kring företagande.

Mina synpunkter

Stadens jobbtorg har en avgörande uppgift i arbetet för att skapa fler vägar till jobb, etablering och integration. Det handlar om att samordna stadens arbete med arbetsmarknadsinsatser och rusta den enskilde med individuellt utformat stöd och insatser för att nå hållbara anställningar och långsiktig egen försörjning.

Det går bra för Stockholm. De senaste åren har tillväxten av jobb och företag varit urstark och arbetslösheten har pressats ner till 6,1 procent. Antalet personer som får ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet har samtidigt minskat med 18 procent. Samtidigt som färre är arbetslösa är det dock fler försörjningsstödstagare bland jobbtorgens deltagare som står längre från ett arbete och har en mer sammansatt problematik som kräver mer stöd samt långsiktiga och kontinuerliga insatser över en längre tid. Exempelvis handlar det om fler aspiranter med missbruksproblematik, fysiska och psykiska

funktionsnedsättningar och/eller en social problematik. Fler är i behov av parallella insatser med socialtjänsten eller vården.

Gruppen i behov av jobbtorgens insatser har förändrats från en relativt bred grupp försörjningsstödstagare till en mindre grupp försörjningsstödstagare med en mer komplex problematik som kräver mer stöd för att kunna gå till ett arbete. Detta är grupper som är i större behov av kontinuitet och ett samordnat stöd över förvaltningsgränserna, ett arbete som förenklas av att alla professioner och insatser finns samlade inom ramen för jobbtorgen. En försvårande omständighet vid en privatisering av delar av jobbtorgsverksamheten är exempelvis den bedömning och utredning som görs enligt socialtjänstlagen. Detta är uppgifter som fortsatt behöver göras av staden och kan inte läggas ut på externa utförare.

Därtill ser vi att förmågan att kombinera stöd-, språk- och utbildningsinsatser blir alltmer avgörande för att möjliggöra fler vägar till jobb, etablering och integration. Vuxenutbildningen och utformandet av smarta utbildningar som kombinerar exempelvis språk- och bristyrkesutbildning får en allt viktigare roll för utrikes födda stockholmare. Även i det här sammanhanget utgör jobbtorgen en nod för samverkan som med fördel inte splittras sönder. Sammantaget skulle en ökad privatisering och splittring av jobbtorgens verksamheter riskera att slå sönder möjligheterna att på bästa möjliga sätt samordna stödet till jobbtorgens aspiranter.

En ökad samverkan med näringslivet för fler i jobb liksom att fortsätta utveckla stödet kopplat till egenföretagande är viktigt för att skapa fler vägar till jobb. Idag samverkar jobbtorgen redan med flera av näringslivets branscher och yrkesgrupper, exempelvis genom Arbetsmarknadsförvaltningens enhet för extern arbetsgivarsamverkan, EfAS. Genom EfAS ingås bland annat partnerskap med branschorganisationer med avtal som möjliggör för fler att ta steget in på arbetsmarknaden och nätverk till lokala nätverk i näringslivet samordnas.

Angående rådgivning till potentiella företagare så erbjuds detta i dagsläget redan av Jobbstart. Här är det viktigt att beakta att de individer som vänder sig till Jobbstart för rådgivning kring företagande behöver särskilt anpassat stöd som inte gängse företagsfrämjande organisationer mäktar med att erbjuda. Jobbtorgs verksamheter inbegriper dessutom redan åtgärder såsom arbetsträning, kortare yrkeskurser och stöd kring eget företagande som bedrivs av fristående aktörer.

Samtidigt som det generellt är bra att fler får del av möjligheten att starta eget, så är det för jobbtorgens verksamhet helt avgörande att beakta att målgruppen har förändrats de senaste åren, vilket också inneburit att andelen

aspiranter där eget företagande är ett reellt alternativ också minskat. Om rätt förutsättningar saknas kan eget företagande i själva verket medföra betydande personliga risker för individen. Därför är det viktigt att eget företagande inte ses som en generell arbetslöshetsåtgärd.

Utifrån det ovan anförda bör motionen anses besvarad.

Bilaga

Motion (2017:74) om jobbtorg och nyföretagande av Johan Fälldin (C)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Joakim Larsson och Cecilia Brinck (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2017:74) om jobbtorg och nyföretagande av Johan Fälldin (C) bifalls.
2. Därutöver anfördes följande.

Med Jobbtorg Stockholm har staden skapat en gemensam ingång till stadens olika resurser för att stödja människor till egen försörjning. Vid jobbtorgens införande var den politiska målsättningen att hälften av verksamheten skulle utföras av externa utförare. Tyvärr har utvecklingen gått åt motsatt håll med betydligt färre externa utförare. Därutöver var det ursprungliga målet ett nära samarbete med det lokala näringslivet för att möta arbetsmarknadens behov och bidra till att jobbtorgens målgrupper rustas med efterfrågad kompetens. Dessa mål utgör andemeningen i motionens förslag om en tydligare koppling till lokala förutsättningar i form av näringslivets och människors olika behov. Detta är naturligtvis ingen enkel uppgift och därför ser vi behovet av jobbtorgens verksamhet öppnas upp för fler arbetsförmedlande aktörer som förstår och kan se behoven på Stockholms arbetsmarknad.

Det vore slöseri med våra gemensamma resurser om vi inte kan utnyttja den kompetens som finns hos exempelvis arbetsmarknadens parter, rekryterings- och omställningsföretag samt ideella aktörer för att förbättra stadens arbete med att lotsa och matcha arbetssökande till jobben. Att jobbtorgens målgrupp de senaste åren delvis har förskjutits till aspiranter med en mer komplex problematik som kräver en kombination av insatser, som exempelvis språkstöd, är inget bra argument för att stadens jobbtorgsverksamheter huvudsakligen ska fortsätta hållas i egen regi. Tvärtom behöver arbetet med en komplex målgrupp vidgas till fler insatser med duktiga fristående aktörer som kan bidra med både stöd och kontinuitet. Att frigöra delar av jobbtorgens verksamhet ska naturligtvis inte få påverka de myndighetsutövande

bedömningar och utredningar som görs enligt socialtjänstlagen. Dessa uppgifter behöver fortsatt utföras av staden och inte läggas på externa utförare.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 30 maj 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Emilia Bjuggren

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Johan Fälldin (C) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att Arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att dels frigöra delar av jobbtorgsverksamheten för fristående aktörer för att förbättra stadens arbetsmarknadspolitiska åtaganden, dels att utreda jobbtorgen kan kompletteras i syfte att stimulera nyföretagande som en väg in på arbetsmarknaden. Förslagen i motionen är:

- att frigöra delar av jobbtorgsverksamheten för fristående aktörer för att förbättra stadens arbetsmarknadspolitiska åtaganden.
- att utreda hur jobbtorgen kan kompletteras i syfte att stimulera nyföretagande som en väg in på arbetsmarknaden.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Arbetsmarknadsnämnden samt stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens jobbtorg samordnar stadens arbete med arbetsmarknadsinsatser. Verksamheten syftar till att rusta den enskilde med individuellt utformat stöd och insatser för att nå hållbara anställningar och långsiktig egen försörjning. Arbetet har stor betydelse för måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål 3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva.

Johan Fälldin (C) föreslår i motionen att delar av Jobbtorg Stockholms verksamhet ska öppnas för fristående aktörer. Redan idag bedrivs delar av verksamheten, till exempel arbetsträning och kortare yrkeskurser, av fristående aktörer. Delar av jobbtorgens nuvarande uppgifter innebär bedömning och utredning enligt socialtjänstlagen, vilket medför begränsningar av möjligheterna till konkurrensutsättning. Stadsledningskontoret anser att jobbtorgens verksamhet bör drivas effektivt, resultatorienterat och med hög kvalitet oavsett regiform. En eventuell förändring av driftsform bör utredas noggrant för att tydliggöra förutsättningar och verksamhetsmässiga konsekvenser

Motionären föreslår också att jobbtorgen kompletteras i syfte att stimulera nyföretagande som en väg in på arbetsmarknaden. I dagsläget kan jobbtorgen erbjuda stöd kring eget företagande, till exempel genom starta-eget-kurser och rådgivning. Stadsledningskontoret ser positivt på denna typ av insatser. Allt fler av dagens jobbtorgsinspiranter står dock allt längre från arbetsmarknaden, vilket gör att eget företagandet inte alltid är ett reellt alternativ. Om rätt förutsättningar saknas kan eget företagande medföra betydande personliga risker för individen. Stadsledningskontoret vill därför poängtera att eget företagande inte bör ses som en generell arbetslöshetsåtgärd.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade den 13 mars 2018 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Målgruppen för jobbtorgen har förändrats från en relativt bred grupp försörjningsstödstagare, arbetslösa utifrån strukturella orsaker till en mindre grupp försörjningsstödstagare med en mer komplex problematik som kräver mer stöd för att kunna gå till ett arbete. Arbetet med denna målgrupp, med stort behov av stöd och kontinuitet, förenklas av att alla professioner och insatser finns samlade inom ramen för jobbtorgen.

Förslaget att frigöra delar av jobbtorgens verksamhet skulle sannolikt påverka den samverkan som jobbtorgen till stor del karaktäriseras av idag, en samverkan som bygger på långsiktighet och kontinuitet. Samverkan sker dels internt inom förvaltningen, men även med stadsdelsförvaltningarnas försörjningsstöd, vuxenutbildningen, arbetsförmedlingen, FINSAM, psykiatri och arbets-givare inom staden och externt

En försvårande omständighet för ett frigörande av delar av jobb-torgsverksamheten är den bedömning och utredning som görs enligt socialtjänstlagen. Dessa uppgifter skulle fortsatt behöva göras av staden och kan inte läggas ut på externa utförare.

Efter en samlad bedömning av Jobbtorg Stockholms uppdrag är det förvaltningens uppfattning att det är möjligt att utifrån jobbtorgens uppdrag frigöra delar av verksamheten. En eventuell konkurrens-utsättning bör dock föregås av en omfattande utredning av bland annat syfte, utformning och eventuella konsekvenser för exempelvis samverkan, likabehandlingsprincipen och socialtjänstens myndighetsutövning.

I dagsläget erbjuder Jobbstart starta-eget-kurser och rådgivning till potentiella företagare bland målgruppen på jobbtorgen. De individer som vänder sig till Jobbstart för rådgivning kring företagande behöver särskilt anpassat stöd som inte gängse företagsfrämjande organisationer mäktar med att erbjuda. Genom att stärka synen på företagande som ett reellt alternativ till anställning bland verksamhetens medarbetare kan fler individer med entreprenöriella idéer identifieras och hänvisas till Jobbstart för stöd.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 8 mars 2018 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av motion från Johan Fälldin, Centerpartiet, om Jobbtorg och nyföretagande.
2. Nämnden anför därutöver att då motionärerna föreslår en ”avyttring” av jobbtorgen, så vill nämnden bestämt avråda från detta mot bakgrund av bl.a. de försök som gjordes med privata s.k. jobbcoacher för några år sedan. Under åren 2010 – 2012 satsades 3,7 miljarder kronor och enligt Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering gav detta inte något större resultat jämfört med arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet.

Reservation anfördes av Lars Jilmstad m. fl. (M) och Peter Öberg (L) till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Ersätтарыttrande gjordes av Lars Hultkvist (KD) och Malena Liedholm Ndounou (C) som instämde i reservation av Lars Jilmstad m. fl. (M) och Peter Öberg (L)

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Jobbtorg är en nära och uppskattad samarbetspartner för socialtjänsten. Handläggare på Jobbtorget och socialtjänst har ett gemensamt uppdrag att arbeta med arbetslösa som har försörjningsstöd att hitta individuella lösningar för att komma ut på arbetsmarknaden eller studera och därmed bli självförsörjande. Det gynnar samarbetet att arbetsmarknadsresurser finns inom kommunen då det i hög grad handlar om personer med komplexa arbetshinder, oftast i kombination med olika sociala svårigheter. Genom åren har det skapats nära och smidiga samarbetsvägar mellan socialtjänst och Jobbtorg, vilket skapar goda förutsättningar att nå resultat och bidra till att fler personer blir självförsörjande.

Förvaltningen anser att Jobbtorgens uppdrag helt och fullt ska fokusera på arbetslösa med försörjningsstöd. Att stödja arbetslösa att bli egna företagare bör finnas med i Jobbtorgens batteri av åtgärder och kan sannolikt utvecklas ytterligare inom ramen för nuvarande organisation.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 8 mars 2018 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Det är av stor betydelse att stadens arbetsmarknadspolitiska insatser fungerar väl så att personer får stöd och insatser till arbete, studier eller annat för att bli självförsörjande. När det gäller frågan om driftsform för jobbtorgen är det en fråga som ligger utanför förvaltningens ansvarsområde och som förvaltningen inte tar ställning till. Förvaltningen föreslår därför att motionen lämnas utan eget ställningstagande.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 mars 2018 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Efter en samlad bedömning av Jobbtorg Stockholms uppdrag är det förvaltningens uppfattning att en konkurrensutsättning troligtvis är möjlig utifrån jobbtorgens uppdrag. En eventuell konkurrensutsättning och införande av jobbpeng bör dock föregås av en omfattande utredning av bland annat syfte, utformning och eventuella konsekvenser för exempelvis samverkan, likabehandlingsprincipen och socialtjänstens myndighetsutövning.

Samverkan och samarbete med näringslivet är en viktig del av arbetsmarknadsförvaltningens arbete och sker i stor utsträckning både inom vuxenutbildning och inom ramen för jobbtorgens verksamhet.